

landets Dine har staaet paa, gaa tilgrunde, som det utvivlsomt vil, naar det af Mangel paa særstilt Formue ikke længer kan værges sig mod et muligt Overgreb. Der findes mange andre Punkter paa Finantsloven, som jeg kunde ønske at dvæle ved, men jeg tror paa det nuværende Standpunkt at burde holde mig til disse, der ogsaa have forekommet mig fuldstændig tilstrækkelige til at godtgjøre Nødvendigheden af, at Landsthinget gennem et Udvalg undergiver Finantsloven en omhyggelig og nøiagtig Underjøgelse.

Formanden: Jeg behøver ikke at gjøre opmærksom paa, at Spørgsmaal om Udvalgs Medsættelse eller Ikke-Medsættelse først kommer senere for.

Sætlej: Som den høitærede Finantsminister gjorde opmærksom paa, fremviser det foreliggende Finantslovsforslag et Overskud af omtrent 4 Millioner Kr. Selv naar man, som han bemærkede, gaar ud fra, at enkelte af de Love, som ere forelagte, blive vedtagne, vil det Overskud, som fremkommer, dog være overordentlig betydeligt. Jeg veed nok, at man ligeoverfor et saadant Overskud har paaberaabt sig, at der findes saamange Ting, vi kunne ønske at faae gennemførte, at vi ikke skulde lægge altfor stor Bægt paa, at vi nu have et saa rigeligt Overskud. Men jeg tror ogsaa, at naar man ser hen til, at der paa § 27 findes anvendt omtrent 5½ Million Kr. til Formueerhvervelse, er det endda en overmaade rigelig Finantsloov og en gunstig finantsiel Status, vi have at opvise. Jeg vil da strax sige, at det er en utvivlsom Glæde at have en god finantsiel Status, og at der findes mange andre Lande, hvor man sukker efter at kunne vise et saadant Resultat; men jeg indrømmer paa den anden Side, at et stort finantsielt Overskud, naar det gjentager sig fra Aar til Aar, ogsaa indeholder sine Farer, thi der fremkommer, som naturligt er, Ønster i Befolkningen, som atter gjøre sig gjældende i Repræsentationen, om at faae Løttelse paa forskjellige Punkter i de Byrder, som hvile paa Folket. Og naar der saa endogsaa som her er et anseeligt Overskud, kan det overmaade let ske, at de Ønster, som komme frem om Skattelettelse, finde et villigt Øre, selv om

de ikke maatte være fuldt begrundede i det enkelte Tilfælde. Det er derfor, at det forekommer mig ikke alene vanskeligere at modstaa den Sort Ønster, selv naar de ikke ere helt motiverede, men ogsaa ønskeligt, at der kommer Forslag frem fra Regjeringens Side om Stattendssættelse i forskjellige Retninger. Disse Betragtninger have jo været gjort gjældende fra forskjellige Sider, ogsaa af dette Thing, og de bleve særlig gjort gjældende ifjor under Toldlovens 1ste Behandling, hvor ogsaa jeg tog Ordet for, at det var ønskeligt, at man kom med Forslag til en Omlægning af Skatterne, og at Statskassen overtog visse af Byrderne, hvilket saaledes kunde blive til Løttelse for Kommunerne. De samme Udtaleser ere komne frem i Landsthingets Toldudvalgs Betænkning, og jeg skal derfor ikke her forbyde mig for stærkt netop i de Punkter. Nu vil jeg fremhæve, at jeg erkjender, at en Omfordeling af de Skatter, der hvile paa Amtsrepartitionsfonden under Form af Udgifter til Netspleien, vilde det maaste være forbundet med adskillige Vanskeligheder at faae sat iværk, saaledes at de fra Amtsrepartitionsfonden overførtes til Statskassen, endstjøndt jeg nok tror, at det maatte kunne lykkes. Ligeledes erkjender jeg, at det andet Ønske, som er kommet frem om, at Udgifterne til Sindsygeanstalterne skulde bæres af Statskassen istedetfor af Kommunerne, kan have sine Vanskeligheder; men jeg kan paa den anden Side ikke se rettere, end at de Vanskeligheder maatte være til at overvinde. De Vanskeligheder fremkomme jo særlig ved Forholdet til Kjøbenhavn, idet Kjøbenhavn har udviklet sine Sindsygeanstalter i videre Grad end det øvrige Land. Det maatte jo kunne ordnes enten ved, at Statskassen, naar den overtog Sindsygeanstalterne, gav Kjøbenhavn Bederlag, eller, hvis Kjøbenhavn vedblev at beholde sine Sindsygeanstalter, at den da fik Godtgjørelse for de Udgifter, der medgik til deres Opretholdelse, afsættede efter Forholdet til, hvad Staten anvendte til alle de øvrige Sindsygeanstalter i Forhold til Folketallet. Jeg tror, som det tidligere er udtalt, at det vilde være ønskeligt, om der kunde komme Forslag i den Retning, og jeg ser ikke rettere, end at det maatte kunne gennemføres. Jeg har iøvrigt nærmest bedet om Ordet for at henlede Opmærksomheden paa en anden Skat, som efter min Mening